

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhodujewww.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
utorok 9. februára 2021, číslo 26, **

Severná D1 mešká. Štát rieši výmenu zhotoviteľa

VÝSTAVBA

Minister dopravy Andrej Doležal odkryl problém pri ružomerskom úseku diaľnice. V hre je aj vyšachovanie súčasných stavebníkov.

Tomáš Garai ^{©hn}
tomas.garai@mafraslovakia.sk

Bratislava – Je to už sedem rokov, čo uspejú, aj keď mali v tendri až štvrtú najnižšiu cenu. Diaľničný obchvat dopravne preťaženého Ružomberka stavia združenie slovenského Váhostavu a českého OHL ZS. Suma za 14-kilometrový úsek D1 Hubová – Ivachnová sa

z pôvodných 228 miliónov eur vyšplhala už takmer na 300, ale to nie je jediný problém. Ministri dopravy Andrejovi Doležalovi sa najnovšie nepozdáva tempo, akým sa na stavbe napreduje.

„Mám reálne obavy, či to budú schopní dokončiť načas, a vôbec či to budú schopní dokončiť. Zaangažoval som do toho aj právnych poradcov a advokátov,“ povedal minister v Rádiu Expres.

Podľa neho sa môže zopakovať scenár známy z Višňového pri Žiline, teda rozviazanie zmluvy so zhotoviteľom. „Zvažujeme možnosti a musíme byť pripravení na všetko,“ hovorí. Podľa informácií HN má byť trhom v oku ministra práve Váhostav. Ten do uzávierky neodpovedal. Podľa hovorkyne českej OHL ZS Jany Matulajovej združenie prijalo opatrenia, aby bol úsek spravidzovaný v

roku 2023, tak ako bolo dohodnuté. Stavebník podľa nej neevduje problémy, ktoré by mali viesť k vypovedaniu kontraktu.

Šéfa Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska Pavla Kováčika vyjadrenie ministra šokovalo, keďže oboch staviteľov považuje za kvalifikovaných. „Vypovedanie zmluvy považujem za krajné riešenie a treba veľmi detailne zväziť, či tam boli všetky spôso-

by spolupráce a akcelerácie naplnené,“ povedal. Súčasťou úseku je aj tunel Čebrať, pričom poradca ružomerského primátora Tomáš Mišovič pre HN potvrdil, že sa tam príliš nenapreduje. „Sú vo výrazne horších geologických podmienkach. Predtým razili štýri metre denne, teraz sú na úrovni leďva dva metre,“ hovorí.

Viac na strane 3. Doležal...

Časť škôl sa po 51 dňoch otvorila

Bratislava – Neviedli sa takmer dva mesiace, naposledy viani 18. decembra. Včera sa niektorí žiaci predsa stretli, a to v triedach materských škôl, na prvých stupňoch základných a v končiacich ročníkoch stredných škôl. Jedným z mála krajských miest, ktorým dali na návrat detí hygienici zelenú, bola Banská Bystrica (na snímke vyučovanie na ZŠ na Moskovskej ulici). Do lavíc si mohli sadnúť aj druhostupniari, podmienkou však bolo najviac päť žiakov na jedného učiteľa. V deviatich najhorších okresoch, podľa rozsahu koronavírusu, sa školy otvorili nemožili. Pre obavy zo šírenia nariadenia zostali zatvorené aj v Bratislave či v Košiciach. (RED)

SNÍMKA: TASR/J. KROŠLÁK

ZISTENIE HN

Nové stopy z predraženej dostavby Mochoviec vedú políciu na juh Európy

Bratislava – Omietať nič nebolo, ale príkaz talianskeho manažéra znel jasne. Staré dole a natiahnúť nové. Na Slovensku by sa sice našlo mnoho lacných firiem, zrazu sa však objavili pracovníci z Portugalska. Aj tento príklad z dostavby tretieho a štvrtého bloku Mochoviec, o ktorom majú informácie

HN, dokumentuje, prečo sa účet už viac ako zdvojnásobil na 6,2 miliardy eur a namiesto roka 2012 je plán spúšťania až na tento rok. Polícia vykonala v Mochovciach niekoľko razíí a obvinila asi desiatku osôb. Portugalskí murári však nie sú jedinou novou stopou. Aj z Rumunska išli do Mochoviec

pochybné káble, a nielen to. Jedného dňa sa v útrobach stavby dokonca objavili po rumunsky hovoriace „brigádničky“. Mali kontrolovať bezpečnosť pri práci, v čom sa však vôbec nevyznali.

Väčšie sumy uviazli zase pri rúrach, čerpadlách a ventiloch zo Sicílie. „Špecializovaný tím do-

sledne pracuje a preveruje všetky podozrenia súvisiace s dostavbou jadrovej elektrárne Mochovce. Vo vami žiadanom prípade sú vykonávané úkony po vznesení obvinenia,“ reagoval pre HN hovorca polície Michal Slivka.

Pokračovanie na strane 4 ➔

FINANCIÉ

Korona primala ľudí mať životné poistenie

Bratislava – Pandémia ma oberie o prácu aj zdravie. Taktó začínajú ľudia čoraz viac uvažovať pre šíriaci sa nebezpečný vírus. Potvrdzujú to aj poisťovne. „Po skončení prvej vlny pandémie dopyt o poistenie životných rizík stúpol medzimesačne až o 36 percent,“ hovorí Helena Kanderková z Allianz – Slovenská poisťovňa. V

kurze sú aj doplnkové produkty. „Klienti sa viac zaujímajú o pripoistenie práceneschopnosti a pobyt v nemocnici. Rovnako mierny nárast sme zaevidovali aj pri poistení majetku,“ prezradila hovorkyňa Kooperativy Silvia Nosková Illášová. (JP)

Viac na strane 9. Korona...

Cena
cena 1,09 EUR /
predplatné 0,952 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

mafra slovakia

Doležal pohrozil, že Váhostavu vezme D1

DOPRAVA

Na diaľnici sa rysuje ďalší problém. Minister dopravy hovorí pri úseku Hubová – Ivachnová o možnom zopakovaní scenára pri Višňovom.

Tomáš Garai

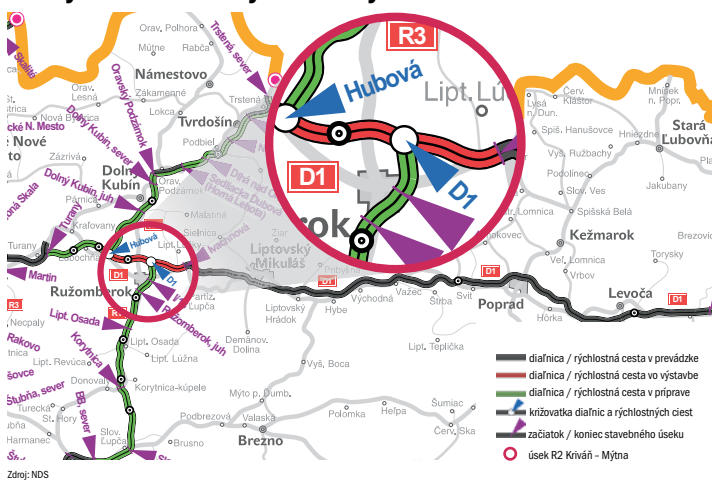
tomas.garai@mfraslovakia.sk

Bratislava – Pracovní ruch v okolí diaľničného úseku D1 Hubová – Ivachnová zažíva podľa tamjších obyvateľov útlm. Odborníci tvrdia, že za prešľapovanie môže stále chýbajúce stavebné povolenie na zmenený úsek. Minister dopravy Andrej Doležal však v Rádiu Expres odkryl aj ďalšie problémy v zákulisí, keď vyjadril nedôveru k jednému z členov konzorcia OHL ŽS a Váhostavu, ktoré úsek za takmer 300 miliónov eur stavajú. Problémom má byť podľa ministra výrazné zdržanie pri preceňovaní jednotlivých komponentov stavby. „Mám reálne obavy, či to budú schopní dokončiť načas a vôbec či to budú schopní dokončiť. Zaangažoval som do toho aj právnych poradcov a advokátov. V hre je možno aj to najkrajnejšie riešenie,“ povedal minister. Podľa neho sa môže zopakovať scenár známy z Višňového, teda rozviazanie zmluvy so zhotoviteľom. Podľa informácií HN má byť trfom v oku ministra práve Váhostav.

Nevieme o ničom

„Zvažujeme všetky možnosti a musíme byť pripravení na všetko. Nechceme, aby z toho bolo ďalšie Višňové,“ povedal Doležal v Expresse a avizoval, že o ďalšom postupe bude informovať v dohľadnom čase. „Problematika stavby D1 Hubová – Ivachnová je relatívne rozsiahla, s výraznou zmenou projektového riešenia. Z dôvodu rozsiahlej zmeny projektu je dohodnuté s Národnou diaľničnou spoločnosťou predloženie preceňovania objektov do konca februára 2021, ako bolo dohodnuté na poslednom štatutárnom kontrolnom dni,“ uviedla

Nový úsek má byť hotový v roku 2023

”
Neevidujeme problémy, ktoré by mali viesť k vypovedaniu zmluvy o dielo.

Jana Matulajová,
hovorkyňa OHL ŽS

v reakcii hovorkyňa OHL ŽS Jana Matulajová. Spolu s Váhostavom podľa nej prijali také opatrenia, že úsek bude spravidzovaný v roku 2023 tak, ako bolo dohodnuté ešte v auguste 2020. Zároveň, OHL ŽS neviduje problémy, ktoré by mali viesť k vypovedaniu zmluvy o dielo.

Šéfa zväzu stavebných podnikateľov Slovenska Pavla Kováčika vyjadrenie ministra Doležala šokovalo, keďže oboch staviteľov považuje za kvalifikovaných. „Vypovedanie zmluvy považujem

za krajné riešenie a treba veľmi detailne zvážiť, či tam boli všetky spôsoby spolupráce a akcelerácie naplnené,“ povedal s tým, že zhotoviteľ je povinný o detailoch mlčať. „Môže nastať situácia ako na Višňovom, že investor verejne rozpráva možno aj nie úplne pravdy a zhotoviteľ sa nemôže verejne brániť, lebo mu to zmluva zakazuje,“ pripúšťa Kováčik.

Analytik INEKO Ján Kovalčík, naopak, v minulosti registroval snahy o dodatkovanie zrejme aj nad rámec potreby. „Testovali, ako veľmi môžu cenu zvýšiť. Ako by ich zaujímalo len, o koľko sa to dá maximálne zvýšiť, a nie to, čo je primerané a férové,“ povedal. Podľa bývalého investičného riaditeľa diaľničnej spoločnosti Juraja Čermáka je problém, keď si diaľničári a ministerstvo nevedia poradiť so zhotoviteľom. „Každý jeden zhotoviteľ, ktorý robí a má posádku na Slovensku, tak sa s ním dá dohodnúť. Horšie je to so zahraničnými firmami, ktorí tu majú 10 či 15 ľudí,“ hovorí Čermák.

Stroje stoja

Súčasťou 15-kilometrového úseku Hubová – Ivachnová je tunel

Čebrať, ktorý po zosuve museli pretrasovať a predĺžiť na súčasných 3,6 kilometra. To zmenilo aj projekty na úseky nadväzujúce na jeho nové vyústenie. Práve razenie problematickeho tunela sa v poslednom čase spomalilo zo štyroch metrov denne na polovicové tempo. Podľa diaľničiarov však práce prebiehajú podľa harmonogramu. „Aktuálne sa realizujú najmä práce v tuneli Čebrať. V južnej tunelovej rúre je vyrazených 3 098 metrov a 3 017 m v severnej tunelovej rúre v smere od východného portálu. Razenie prebieha bez väčších problémov v bežnom režime 24 hodín denne,“ povedala hovorkyňa Národnej diaľničnej spoločnosti Eva Žrgravčáková.

Na ostatných častiach stavby prebiehajú práce na budovaní kanalizácie, stabilizačných opatrení, násypov a realizácia príslušenstva mostov. Plán diaľničiarov je naďalej sprejzdnenie úseku do konca roka 2022. Spomalenie prác je podľa analytika Kovalčíka logické, keďže tunel prerazí bez stavebného povolenia nemôžu. Ten sa razí v rámci baníckeho zákona ako prískumná stĺžna len s primárnym ostením.

Apelujeme na to, aby sa stavba zrýchlila

ROZHOVOR

Termin dostavby sa musí dodržať, hovorí poradca primátora Ružomberka Tomáš Mišovič.

V prípade obchvatu Ružomberka prebiehajú povoľovacie procesy. V akom je to stave?

Stavebník podal žiadosť o vydanie stavebného povolenia tohto úseku, kde je západný portál tunela a samotný tunel. Dúfame, že sa to podarí vyriešiť čím skôr. Snažíme sa apelovať, aby sa príprava zrýchlila a v roku 2023 otvorili tento úsek.

Razenie tunela však nenapreduje.

Sú prakticky 200 metrov od prejazdu. Sú vo výrazne horších geologických podmienkach. Očakávali, že záver nebude dobrý, a výrazne spomalili. Predtým razili tri a pol až štyri metre denne, teraz sú na úrovni ľavá dva metre za deň. Lepšia by mohla byť inžinierska činnosť. Včítky som poslal aj na ministerstvo a komunikovali so zhotoviteľom.

Nemôže byť za spomalením to, že termín je v kalendári ešte pomerne ďaleko?

Ak časť výstavby trochu spomalí, nemusí sa to automaticky prejavíť aj do posunu konečného termínu. Teraz nastalo spomalenie v ražbe, ale nemôže to, samozrejme, trvať večnosť. Toto musí byť vec, ktorá bude riešená v týždňoch či mesiacoch tak, aby sme vedeli plynuť nabehnúť a dobehnúť čas.

Ministerstvo hlási, že chce dodržať termín koniec roka 2022. Zvládnu to?

Je to nereálny termín. Máme otvorenú severnú a južnú tunelovú rúru z jednej strany. To znamená, že tam viete dať iba dva vozíky na betonovanie sekundárneho ostenia. Keď robíte primár, vozík sa stavia presne na mieru. Vozík má 55 až 60 metrov. Nedá sa to inak urobiť, preto to bude trvať dlhšie. Keď sa otvorí západný portál, tak môžu nastúpiť ďalšie vozíky. Bude to však nejaký čas trvať, preto hovorím, že myslieť si, že sa to podarí do konca roka 2022, nie je reálne. Videl som už veľa stavieb, vidím, ako sa robí poľský dozor na tejto stavbe. Je veľmi slabý, ale bol riadne vysúťažovaný. Má tendencie byť formalistický aj alibistický, čo je najhoršia kombinácia. Príde pokyn – nepáčila sa mu košielka, a vrátil to späť aj trikrát. (16)

UŽ ZAJTRA V HN

ZMENY V STAVEBNOM ZÁKONE

čo sa má upraviť na aké stavby treba povolenie čo robí ak chcete garáž či kôľhu

INERZIA

Bisnode Certifikácia ekonomickej kondície firiem

- ARTIN, spol. s r.o.
Böloni, s.r.o.
BRIL DF s.r.o.
DEKONA s.r.o.
DITEL, spol. s r.o.
EKOSERVIS SLOVENSKO s.r.o.
EKO-TERM SERVIS s.r.o.
EXCIMER spol. s r.o.
HANKE CRIMP-TECHNIK s.r.o.
InWork s.r.o.
K - TEN DREVO, s.r.o.
Kamadent s.r.o.
LG - MEDIC, s. r. o.
Magic Print s.r.o.
NITRAZDROJ, a.s.
Peikko Slovakia s.r.o.
Poľnohospodárske družstvo v Šenkviacku
RETI Consult s.r.o.
RR Slovakia a.s.
SD Gelnica, s.r.o.
SHP a.s.
SLOB-real, s.r.o.
Slovak alarms s.r.o.

- SpeMach s.r.o.
STK Hradište, s.r.o.
STRABAG Pozemné a inžinierske stavitelstvo s. r. o.
TDI - Kompletting, s.r.o.
ToMaC s.r.o.
ZEBRA SYSTEMS, s.r.o.

- AJAX Corporation, s.r.o.
BTV s.r.o.
BVT-STAV s.r.o.
Bytové družstvo Prešov
EKO-FBB s.r.o.
ENEF s.r.o.
ESS Slovakia, s. r. o.
HARTMANN - RICO spol. s r.o.
K & M INNOVATION, s. r. o.
KLIMACHLAD, s.r.o.
MCS, s.r.o.
RETEC s. r. o.
RTimont s.r.o.
Strážna služba SOS spol. s r.o.
VIVI TRANS, s.r.o.
Vrty Jurkovič s.r.o.

- AA Logistic, s.r.o.
BOTA STAV s.r.o.
BUPE s.r.o.
DOPRAVIA, s.r.o.
EnerSys, s. r. o.
František Nemeč STAVREM s.r.o.
Inštitút očkovania a cestovnej medicíny s. r. o.
Kanlux s.r.o.
Melmar, s.r.o.
ProCover, s. r. o.
Šestina, s. r. o.
Woodler s. r. o.
ZrubýStavby s.r.o.

- Account Studio, s.r.o.
AGRIPENT spol. s r.o.
AQUACLEAN spol. s r.o.
Arimex Bratislava spol. s r.o.
ASFA - KDK s. r. o.
BARDTERM, s.r.o.
DELTA elektronika, s.r.o.

- Eduard Nemček - PLATAN
ENVIROCHEM Slovakia, s.r.o.
EUROVELA Consulting, s.r.o.
František Hajdők HAFE
GEO 3 TRENČÍN, s.r.o.
MadNet Services, s.r.o.
Obchodno - obstarávacia s. r. o.
Peter Martinka - MP Servis MP Kovania
POLYNOVA, spol. s r.o.
PROVITEX - Výskumná spoločnosť onkologických a imunitných ochorení s.r.o.
SIGMA REALITY s.r.o.
SLOVAKODATA, a.s.
Stanica technickej kontroly Košice I, s.r.o.
STATUS REAL s.r.o.
STAVEBNINÝ MIX, s.r.o.
Sumi Agro Czech s.r.o., organizačná zložka
TOBI GROUP s.r.o.
Trans.eu, s. r. o.
TROSS, plus s. r. o.
Výťahy Michalovce, s.r.o.